

TECHNISCHE EN ECONOMISCHE RESULTATEN VAN DE VARKENSHOUDERIJ OP BASIS VAN HET LANDBOUWMONITORINGSNETWERK

BOEKJAREN 2011-2013

Vlaamse overheid | Departement Landbouw en Visserij

1. Blik op
varkenshouderij

2. Opzet en
afbakening

3. Technische en
economische
kengetallen

4. Economische
resultaten

5. Kostprijsanalyse

6. Maandelijkse
fluctuatie en prognose
van arbeidsinkomen

1. BLIK OP DE VARKENSHOUDERIJ

De varkenshouderij is vanuit economisch oogpunt een belangrijke sector binnen de Vlaamse land- en tuinbouwsector. In 2009 publiceerden we een eerste rapport met onafhankelijke informatie over een aantal technische kengetallen en economische resultaten van de varkenshouderij. Dit focusrapport bouwt voort op de vorige rapporten en beschrijft de economische en technische resultaten voor de bedrijfstakken vermeerdering, afmesting en (bijna) gesloten bedrijven. Daarnaast geven we een spreiding weer van de economische en technische resultaten op basis van het bruto saldo (BS).

Bij de vermeerderingsbedrijven valt er een duidelijke productiviteitsstijging over de jaren heen op te merken. Technische verbeteringen vinden we echter minder terug bij de afmesting, waar de voederconversie niet verbetert over de jaren. De prijs van het krachtvoeder is sterk gestegen de afgelopen jaren. Een spreiding van de technische kengetallen volgens bruto saldo wijst uit dat de technische kengetallen bij alle drie de bedrijfstakken beter zijn bij de 50% bedrijven met het hoogste BS. De krachtvoederprijzen liggen lager bij de groep met het hoogste BS.

De economische resultaten zijn teruggevallen in 2013. De vermeerdering en gesloten bedrijven hebben een negatief arbeidsinkomen. Bij de bedrijfstak afmesting is het arbeidsinkomen positief, maar er is een achteruitgang van 6,7 euro per afgeleverd vleesvarken ten opzichte van 2012. Er is een groot verschil merkbaar in BS tussen de 50% bedrijven met het hoogste BS en die met het laagste BS: bij de gesloten bedrijven geeft dat een verschil in bruto saldo van 13,6 euro per afgeleverd vleesvarken.

Ten slotte geven we in het rapport een maandelijkse fluctuatie van het arbeidsinkomen en een prognose van het arbeidsinkomen tot september 2014. Het familiaal arbeidsinkomen (FAI) is gedurende de eerste helft van 2013 negatief. Vanaf juli 2013 wordt het FAI door de gestegen varkensprijs en licht dalende voederprijzen opnieuw positief, maar de waarde zakt weer onder nul op het eind van 2013 en in het voorjaar van 2014. In de zomer was er licht positief arbeidsinkomen, maar de steeds verder zakkende varkensprijzen zullen ook in het najaar van 2014 een negatief arbeidsinkomen tot gevolg hebben.

Meer info vindt u op www.vlaanderen.be/landbouw/studies

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt: Vrints G. & Deuninck J. (2014) *Technische en economische resultaten van de varkenshouderij op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk. Boekjaren 2011-2013*, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel. Depotnummer: D/2014/3241/286.

2. OPZET EN AFBAKENING

Dit focusrapport beschrijft de economische en technische resultaten van de varkenshouderij op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). De resultaten hebben betrekking op gespecialiseerde bedrijven, dat wil zeggen dat meer dan twee derde van de totale opbrengst afkomstig is van de varkenshouderij. Binnen de bedrijfstak varkens worden drie (deel) bedrijfstakken afgebakend: de bedrijfstak vermeerdering, de bedrijfstak vetmesting en het totaal van de bedrijfstak varkens. In het laatste geval gaat het om de bedrijfstak varkens voor gesloten en bijna gesloten bedrijven. Een bedrijf wordt in dit rapport als gesloten beschouwd als minder dan 25% van de biggen aangekocht of verkocht wordt. Voor de bedrijfstak vermeerdering zijn enkel bedrijven met meer dan 75 zeugen geselecteerd, bij de bedrijfstak vetmesting ligt de ondergrens op 300 vleesvarkens. Voor het totaal van de bedrijfstak varkens voor gesloten en bijna gesloten bedrijven zijn enkel bedrijven met meer dan 75 zeugen én meer dan 300 vleesvarkens geselecteerd. De meeste bedrijven in de steekproef zijn gecombineerde bedrijven met zeugen én varkens, zodat ze voor beide bedrijfstakken in aanmerking genomen worden. De berekeningen voor het totaal van de bedrijven en de twee groepen bedrijven gebeuren op basis van het gewogen gemiddelde. Dit wil zeggen dat er rekening gehouden wordt met de grootte van de bedrijfstak tussen de verschillende bedrijven.

Bedoeling is om in dit rapport een update te geven van de economische en technische resultaten voor de jaren 2011-2013. We bespreken de cijfers daarbij niet in detail. Voor de methodologische aspecten en definities van de kengetallen verwijzen we graag naar vorige rapporten.

3. TECHNISCHE EN ECONOMISCHE KENGETALLEN

In tabel 1, tabel 2 en tabel 3 geven we de technische en economische kengetallen weer. In de vermeerdering zet de productiviteitsstijging zich door en ook de dagelijkse groei van de biggen stijgt over de jaren. Ook bij de gesloten bedrijven is een productiviteitsstijging merkbaar, maar het aantal grootgebrachte biggen per zeug blijft er 1,5 big lager dan bij de vermeerdering. De voederconversie is iets lager bij de bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven. Ook het sterftepercentage ligt iets lager bij de bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven in vergelijking met de bedrijfstak afmesting.

Voor de drie bedrijfstakken is duidelijk dat de prijs van het krachtvoeder sterk gestegen is de afgelopen jaren. De waarde per afgeleverde big is in 2013 lichtjes gedaald tot 46,2 euro voor een big van 23,3 kg. De prijs voor de verkochte vleesvarkens is in 2013 gelijk aan 1,33.

In tabel 4 geven we een spreiding van een aantal technische kengetallen voor zowel de vermeerdering, de afmesting als de gesloten bedrijven. De indeling gebeurt op basis van het bruto saldo: de 50% bedrijven met het hoogste bruto saldo tegenover de 50% bedrijven met het laagste bruto saldo (BS). Daaruit blijkt dat alle technische kengetallen beter zijn voor die bedrijven met het hoogste BS.

Tabel 1: Technische en economische kengetallen in de vermeerdering, boekjaren 2011-2013

	2011	2012	2013
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	23,3	24,2	24,6
Worpindeks	2,2	2,3	2,3
Aantal levende biggen per worp	12,2	12,4	12,6
Aantal levende biggen per zeug	27,3	27,9	28,3
Sterftepercentage biggen	14%	13%	13%
Speenleeftijd	24,5	23,8	23,9
Dagelijkse groei biggen	281,1	287,4	295,2
Percentage verkochte biggen (%)	30	33	34
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverde big (kg)	29,5	30,6	31,1
Hoeveelheid krachtvoeder per zeug (kg)	1127	1142	1151
Gemiddelde prijs krachtvoeder biggen (euro per ton)	397	418	432
Gemiddelde prijs krachtvoeder zeugen (euro per ton)	268	292	303
Gemiddeld gewicht afgeleverd biggen (kg)	22,3	23,0	23,3
Gemiddelde waarde afgeleverde big (euro per big)	39,3	47,0	46,2

Tabel 2: Technische en economische kengetallen in de vetmesting, boekjaren 2011-2013

	2011	2012	2013
Gemiddeld gewicht opgezette biggen (kg)	22,5	22,9	23,0
Waarde opgezette big (euro per big)	39,5	47,0	45,9
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens (kg)	111,4	112,0	112,4
Gewichtsaanwas verkochte vleesvarkens (kg)	88,8	89,1	89,4
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,18	1,34	1,33
Sterftepercentage vleesvarkens (%)	3,4	3,1	3,6
Dagelijkse groei vleesvarkens (gram)	651,5	644,6	651,1
Mestduur (dagen)	136,3	138,2	137,2
Rotatiecoëfficiënt	2,7	2,6	2,7
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarken (kg)	264,8	266,3	267,4
Voederconversie vleesvarkens	2,92	2,95	2,94
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	266,6	288,2	295,3

Tabel 3: Technische en economische kengetallen voor de gesloten en bijna gesloten bedrijven, boekjaren 2011-2013

	2011	2012	2013
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,4	22,9	23,1
Hoeveelheid krachtvoer per afgeleverde big (kg)	29,9	31,4	31,9
Hoeveelheid krachtvoer per zeug (kg)	1134,7	1175,7	1166,8
Hoeveelheid krachtvoer per afgeleverd vleesvarken (kg)	264,8	265,1	280,2
Prijs krachtvoerders biggen (euro per ton)	402,4	425,5	433,5
Prijs krachtvoerders zeugen (euro per ton)	265,4	291,0	302,1
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	266,9	292,0	295,4
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens (kg)	110,9	111,2	111,9
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,18	1,34	1,33
Sterftepercentage vleesvarkens (%)	3,3	2,9	3,4
Dagelijkse groei vleesvarkens (gram)	659,9	652,8	657,2
Voederconversie vleesvarkens	2,90	2,94	2,92

Tabel 4: Spreiding technische kengetallen volgens indeling op basis van bruto saldo (BS)

	Laag BS	Hoog BS
Vermeerdering		
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,7	25,9
Sterftepercentage biggen	14%	12%
Dagelijkse groei biggen	283,7	302,7
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverde big (kg)	33,7	30,1
Gemiddelde prijs krachtvoeder biggen (euro per ton)	434,3	430,7
Gemiddelde prijs krachtvoeder zeugen (euro per ton)	307,4	300,8
Gemiddelde waarde afgeleverde big (euro per big)	45,5	46,5
Gemiddeld gewicht afgeleverde biggen (kg)	23,3	23,2
Percentage verkochte biggen	18	43
Afmesting		
Waarde opgezette big (euro per big)	46,22	45,61
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens (kg)	112,01	112,74
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,32	1,33
Sterftepercentage vleesvarkens (%)	4,5	2,9
Dagelijkse groei vleesvarkens (gram)	631,37	666,05
Mestduur	141,2	134,4
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarken (kg)	281,00	257,52
Voederconversie vleesvarkens	3,11	2,81
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	299,01	292,29
Gesloten		
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	22,1	23,9
Prijs krachtvoerders biggen (euro per ton)	439,2	418,2
Prijs krachtvoerders zeugen (euro per ton)	300,7	302,7
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro per ton)	302,5	289,8
Waarde verkochte vleesvarkens (euro per kg)	1,32	1,33
Voederconversie vleesvarkens	3,00	2,87

4. ECONOMISCHE RESULTATEN

In tabel 5, tabel 6 en tabel 7 geven we de economische resultaten voor de verschillende bedrijfstakken weer. Daarbij geven we ook een spreiding van de resultaten door ze weer te geven voor de 50% bedrijven met het hoogste BS en die met het laagste BS. Er wordt gekozen voor een indeling op basis van het BS omdat deze het meest aansluit bij de operationele bedrijfsvoering.

De economische resultaten kennen voor de drie bedrijfstakken een terugval t.o.v. 2012. Dat is te wijten aan lagere opbrengsten en hogere variabele kosten.

Bij de bedrijfstak vermeerdering is het familiaal arbeidsinkomen opnieuw negatief. Het familiaal arbeidsinkomen ligt met -65,3 euro per zeug 80 euro lager dan in 2012. Er is een groot verschil tussen de 50% bedrijven met het hoogste BS en die met het laagste BS. De 50% beste bedrijven halen een bruto saldo van 305,5 euro: dat is 241,4 euro per zeug hoger dan het BS bij de 50% bedrijven met laagste BS. Vooral het verschil in de hogere opbrengsten biggen is opmerkelijk (182,1 euro per zeug). Uit tabel 4 valt af te leiden dat ze een betere prijs krijgen per afgeleverde big (46,5 euro per big t.o.v. 45,5 euro per big), maar het valt vooral op dat de groep met het hoogste bruto saldo 3 biggen per zeug meer grootbrengt per jaar. Ook zijn er per zeug 34,4 euro minder variabele kosten.

De bedrijfstak afmesting heeft een familiaal arbeidsinkomen van 3,3 euro per afgeleverd vleesvarken. Dat is 6,7 euro minder dan in 2012. Ook hier is er een verschil in bruto saldo van 15,1 euro per afgeleverd vleesvarken tussen de groep met het hoogste en het laagste bruto saldo. Het verschil is zowel toe te schrijven aan hogere opbrengsten (4,1 euro per afgeleverd vleesvarken meer) als aan lagere variabele kosten (-9,3 euro per afgeleverd vleesvarken minder). In tabel 4 wordt duidelijk dat de waarde per kg verkocht varkensvlees slechts lichtjes verschilt tussen beide groepen. De 50% bedrijven met een hoger BS halen wel een veel betere voederconversie (2,81 t.o.v. 3,11). De hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarken ligt 8% lager bij de bedrijven met het hoogste bruto saldo en de prijs voor de krachtvoeder ligt daarbij ook nog eens 2% lager.

Bij de bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven is er een negatief familiaal arbeidsinkomen van -0,8 euro per afgeleverd vleesvarken in 2013. Dat is 9,2 euro minder dan in 2012. De groep met het hoogste bruto saldo heeft een BS van 28,4 euro per afgeleverd vleesvarken, terwijl het BS van de groep met het laagste bruto saldo 13,6 euro per afgeleverd vleesvarken lager ligt. Zowel de hogere opbrengsten als de lagere variabele kosten verklaren het verschil in bruto saldo. Ook bij de gesloten bedrijven ligt het aantal grootgebrachte biggen per zeug hoger bij de bedrijven met het hoogste bruto saldo. Die bedrijven hebben ook een betere voederconversie. De prijs van het krachtvoeder ligt er lager dan op de bedrijven met een lager bruto saldo.

Tabel 5: Arbeidsinkomen en netto bedrijfsresultaat in euro per zeug voor de periode 2011-2013: totaal + onderscheid 50% bedrijven met hoogste en 50% bedrijven met laagste bruto saldo per zeug, bedrijfstak vermeerdering

	2011	2012	2013				
			Totaal	Verschil 2013 met 2012	Groep 1: Laag BS	Groep 2: Hoog BS	Verschil groep 2 t.o.v. groep 1
Aantal bedrijven	74	69	69		35	33	
Gemiddeld aantal zeugen	185	196	190		152	237	
Totale opbrengst (1)	926,9	1167,2	1122,0	-45,2	998,9	1205,8	206,9
Opbrengst biggen	921,8	1132,5	1132,8	0,3	1024,4	1206,5	182,1
Aankoop dieren	-51,2	-58,3	-72,4	-14,1	-86,7	-62,6	24,1
Waardeverandering veestapel	16,2	5,5	9,4	3,9	13,5	6,5	-7,0
Overige opbrengsten	40,1	87,6	52,3	-35,4	47,7	55,4	7,7
Totale variabele kosten (2)	789,7	899,0	914,2	15,2	934,7	900,2	-34,5
Bruto saldo (3) = (1)-(2)	137,2	268,3	207,8	-60,5	64,2	305,5	241,4
Totale vaste kosten (4)	228,6	253,3	273,1	19,8	269,6	275,5	5,9
Familiaal arbeidsinkomen (5)=(3)-(4)	-91,4	15,0	-65,3	-80,3	-205,4	30,0	235,4
Eigen arbeid (6)	185,3	193,3	198,0	4,7	211,3	188,9	-22,3
Netto bedrijfsresultaat (7)=(5)-(6)	-276,7	-178,3	-263,3	-85,0	-416,7	-158,9	257,7

Tabel 6: Arbeidsinkomen en netto bedrijfsresultaat in euro per afgeleverd vleesvarken voor de periode 2011-2013: totaal +onderscheid 50% bedrijven met hoogste en 50% bedrijven met laagste bruto saldo per afgeleverd vleesvarken, bedrijfstak vetmesting

	2011	2012	2013				
			Totaal	Vershil 2012 met 2011	Groep 1: Laag BS	Groep 2: Hoog BS	Vershil groep 2 t.o.v. groep 1
Aantal bedrijven	80	78	72		36	36	
Aantal vleesvarkens	1104	1100	1158		1024	1291	
Aantal afgeleverde vleesvarkens	2910	2866	3011		2592	3431	
Totale opbrengst (1)	94,6	103,5	99,4	-4,1	96,0	101,9	5,8
Opbrengst vleesvarkens	128,8	147,9	146,7	-1,2	144,4	148,5	4,1
Aankoop biggen	-38,6	-45,1	-42,6	2,5	-43,0	-42,3	0,7
Waardeverandering veestapel	4,5	2,6	-1,7	-4,3	-3,3	1,0	4,3
Overige opbrengsten	-0,1	-2,9	-4,1	-1,2	-3,1	-6,4	-3,3
Totale variabele kosten (2)	74,8	81,7	84,1	2,3	89,4	80,1	-9,3
Bruto saldo (3) = (1)-(2)	19,8	21,7	15,3	-6,5	6,7	21,8	15,1
Totale vaste kosten (4)	5,2	5,6	5,7	0,1	5,8	5,6	-0,2
Familiaal arbeidsinkomen (5) = (3)-(4)	8,8	9,9	3,3	-6,7	-3,2	8,2	11,4
Eigen arbeid (6)	5,2	5,6	5,7	0,1	5,8	5,6	-0,2
Netto bedrijfsresultaat (7)=(5)-(6)	3,7	4,3	-2,4	-6,7	-8,9	2,6	11,5

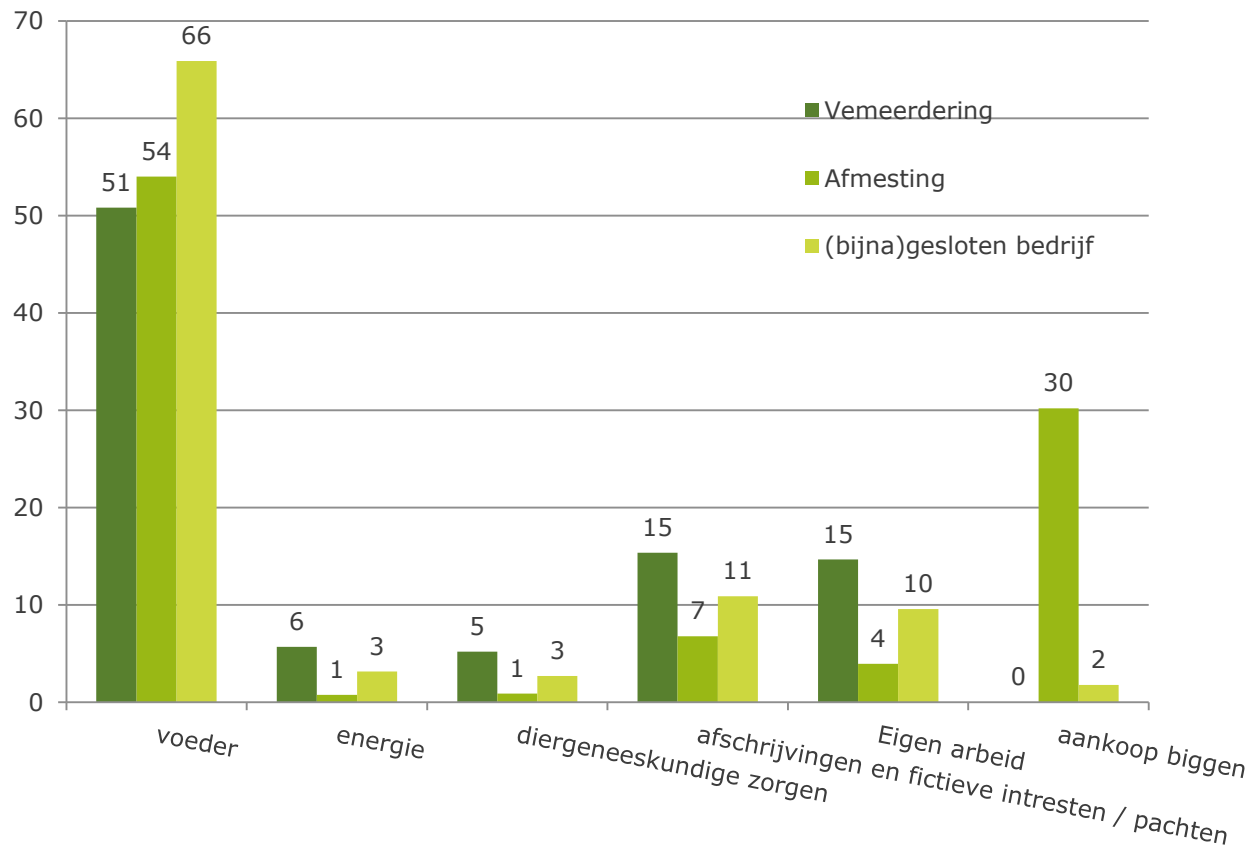
Tabel 7: Arbeidsinkomen en netto bedrijfsresultaat in euro per afgeleverd vleesvarken voor de periode 2011-2013: totaal + onderscheid 50% bedrijven met hoogste en 50% bedrijven met laagste bruto saldo per afgeleverd vleesvarken, bedrijfstak (bijna) gesloten bedrijven

	2011	2012	2013				
			Totaal	Vershil 2012 met 2011	Groep 1: Laag BS	Groep 2: Hoog BS	Vershil groep 2 t.o.v. groep 1
Aantal bedrijven	50	40	42		21	21	
Aantal zeugen	150	153	158		148	168	
Aantal vleesvarkens	1163	1211	1237		1140	1335	
Aantal afgeleverde vleesvarkens	3116	3207	3257		2924	3590	
Totale opbrengst (1)	137,5	154,3	149,6	-4,7	145,0	153,4	8,4
Opbrengst vleesvarkens	128,7	147,3	146,2	-1,1	144,1	147,9	3,8
Aankoop dieren	-2,4	-2,8	-3,5	-0,6	-5,2	-2,1	3,1
Waardeverandering veestapel	5,5	3,3	-0,2	-3,5	-0,5	0,1	0,6
Overige opbrengsten	5,6	6,6	7,1	0,5	6,6	7,5	0,9
Totale variabele kosten	112,2	123,8	127,3	3,6	130,2	125,0	-5,2
Bruto saldo (3) = (1)-(2)	25,3	30,5	22,3	-8,3	14,8	28,4	13,6
Totale vaste kosten	21,0	22,1	23,0	0,9	20,8	24,8	4,0
Familiaal arbeidsinkomen (5) = (3)-(4)	4,3	8,4	-0,8	-9,2	-6,1	3,6	9,6
Eigen arbeid (6)	14,9	15,7	15,7	0,0	17,0	14,7	-2,3
Netto bedrijfsresultaat	-10,6	-7,3	-16,5	-9,2	-23,0	-11,1	11,9

5. KOSTPRIJSANALYSE

Figuur 1 geeft het aandeel van de belangrijkste kostenposten in de totale kosten inclusief eigen arbeid voor de drie bedrijfstakken voor de periode 2011-2013. De voederkosten stijgen er voor de drie bedrijfstakken boven uit. Dat is met 66% vooral het geval voor de (bijna) gesloten bedrijven, maar ook voor de afmesting (54%) en de vermeerdering (51%) is het aandeel zeer groot. Dat verklaart de grote impact van de krachtvoederkosten op de totale kosten. In de afmesting is de aankoop van biggen met 30% een belangrijke kostenpost, zodat daar eveneens de biggenprijs een grote rol speelt in de totale kosten. Zowel de vergoeding voor eigen arbeid als de kosten voor afschrijvingen zijn het grootst voor de bedrijfstak vermeerdering.

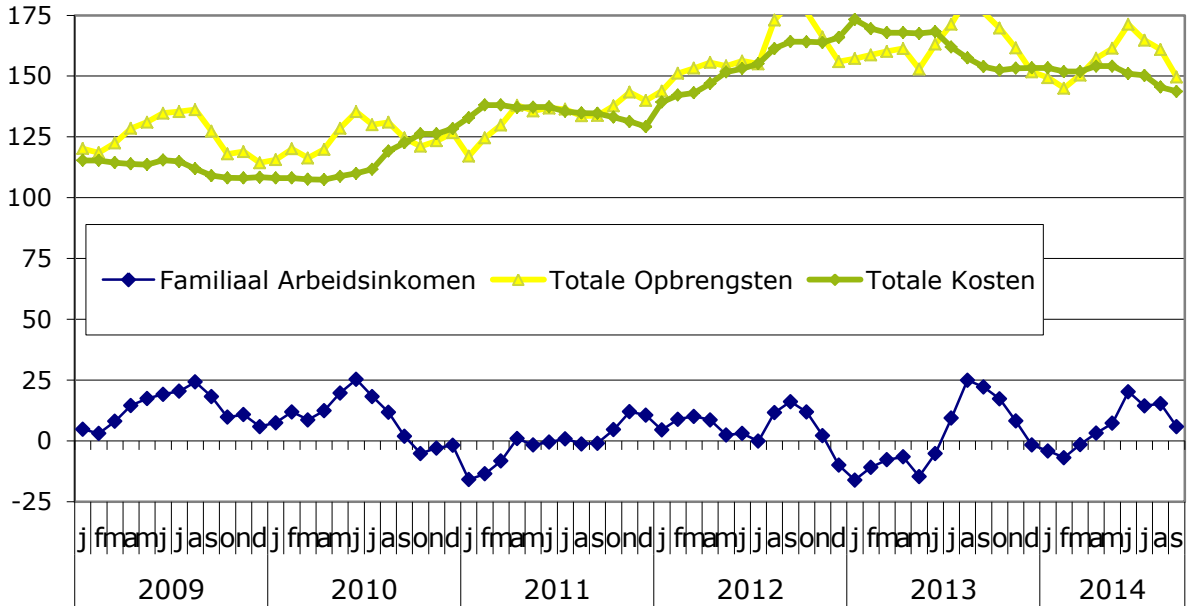
Figuur 1: Aandelen van de belangrijkste kostenposten in de totale kosten inclusief eigen arbeid voor de drie bedrijfstakken, in %, gemiddelde 2011-2013

6. MAANDELIJKSE FLUCTATIE EN PROGNOSE VAN HET ARBEIDSINKOMEN

De resultaten per jaar maskeren vaak grote verschillen binnen één jaar: die zijn afkomstig van de fluctuatie van de biggen- en varkensprijs en de krachtvoederprijs. Figuur 2 toont de maandelijkse evolutie van de totale opbrengst, de totale kosten en het familiaal arbeidsinkomen voor de periode 2009-2013 en de prognose ervan tot en met september 2014 voor (bijna) gesloten bedrijven in euro per afgeleverd vleesvarken. De evolutie van de kosten en de opbrengst volgt min of meer het verloop van de krachtvoeder-, biggen- en de vleesvarkensprijs. Het verschil tussen opbrengst en kosten (excl. eigen arbeid van de bedrijfsleider en zijn gezinsleden) levert het familiaal arbeidsinkomen op. In december 2012 is het arbeidsinkomen onder nul gezakt en het bleef vervolgens zeven maanden op een rij negatief. Door stijgende varkensprijzen en licht dalende voederkosten werd het arbeidsinkomen vanaf juli 2013 weer positief. Op het einde van het jaar dook het arbeidsinkomen opnieuw onder nul. Het positieve arbeidsinkomen gedurende de zomermaanden kon het negatieve arbeidsinkomen in de rest van het jaar niet compenseren (cfr. Tabel 7). In de eerste drie maanden van 2014 blijft het arbeidsinkomen negatief. Het krachtvoeder blijft nagenoeg constant, maar de varkensprijzen dalen nog steeds. Ze beginnen in februari weer te stijgen, maar pas vanaf april is er opnieuw een licht positief arbeidsinkomen. De zomermaanden brachten enig respijt, maar vanaf juli beginnen de varkensprijzen terug te dalen. Omdat ook de krachtvoederprijzen dalen, daalt het arbeidsinkomen slechts lichtjes in juli en augustus. De onderhandelingen van de Europese unie en Rusland rond het importembargo dat was ingesteld vanaf eind januari met betrekking tot de Afrikaanse varkenspest wordt vanaf augustus uitzichtloos omwille van de algehele exportban voor land- en tuinbouwproducten. De varkensprijzen zakken daardoor nog sterker waardoor het arbeidsinkomen nog maar net positief is in september. Een verdere daling van de varkensprijzen zal een negatief arbeidsinkomen in het najaar tot gevolg hebben.

Figuur 2: Evolutie opbrengst, kosten en familiaal arbeidsinkomen totaal varkens voor (bijna) gesloten bedrijven, in euro per verkocht vleesvarken, 2009-2013 en prognose tot en met augustus 2014

LITERATUURLIJST

Deuninck J. & Vrints G. (2012) *Technische en economische resultaten van de varkenshouderij op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk. Boekjaren 2009-2011*, Departement Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel

Vrints G. & Deuninck J. (2013) *Technische en economische resultaten van de varkenshouderij op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk. Boekjaren 2010-2012*, Departement Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel